

Sp. zn. 4116/2018/VOP/MS
Č. j. KVOP-30751/2018
Datum 17. července 2018

Vážený pane inženýre,

odpovídám na Váš e-mail ze dne 19. 6. 2018 ve věci prohlídek při vstupu do soudních budov. Osobní prohlídky před vstupem do budovy soudu obecně považujete za šikanózní. Současně Vám vadí, že by této povinnosti (rozuměj podstoupit prohlídku) měli být dle informací z médií zbaveni advokáti. Nestěžujete si na konkrétní prohlídku, problém popisujete obecně.

K věci jste doložil odpověď ředitele odboru vězeňské a justiční stráže Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR plk. Mgr. Hadravy.¹ Ten odkázal na zákonnou úpravu, která opravňuje příslušníky justiční stráže prohlídky provádět.² Rovněž uvedl, že způsob provádění prohlídky nikterak nevybočuje z běžného režimu prohlídek, které jsou prováděny například na letištích. K prohlídkám advokátů odkázal na § 7 odst. 2 zákona o soudech a soudcích, který právnické profese vyjímá z povinnosti podstupovat dotčenou prohlídku, nestanoví-li předseda soudu jinak.³

Dále jste k podnětu přiložil odpověď předsedy Vrchního soudu v Olomouci JUDr. Grygy,⁴ který Vás poučil obdobně jako výše s tím, že povinnost podstoupit prohlídku u advokátů nestanovil.

Je nepochybné, že podle zákona advokáti (stejně jako ostatní právnické profese) zpravidla prohlídku podstoupit nemusejí. Výjimku z tohoto pravidla stanoví pouze předseda soudu. Na tomto ustanovení nevnímám nic problematického. V praxi samozřejmě nelze vyloučit případ, kdy se notář/advokát/státní zástupce pokusí do budovy soudu pronést zakázaný předmět. Toto riziko je však větší u ostatních osob, zpravidla účastníků řízení před daným soudem. Proto jsem se rozhodla v této věci nenavrhopvat vládě změnu dotčeného zákona.

Co se týká prohlídek ostatních osob vstupujících do budovy soudů, v minulosti jsem se již zabývala případem konkrétní prohlídky muže, který považoval nutnost odepnutí opasku před vstupem do bezpečnostního rámu za ponižující.

Obecně se v daném případě střetává veřejný zájem na zajištění bezpečnosti v budově soudů a právo na soukromí a důstojnost návštěvníků soudů. Jde o to, aby průběh samotné

---

1 Ze dne 8.6.2018, č.j. VS-1891-8/ČJ-2018-800060.

2 Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

3 „Každý je povinen podrobit se osobní prohlídce a prohlídce všech věcí, které má u sebe, za účelem zjištění, zda neporušuje zákaz podle odstavce 1. Tato povinnost se nevztahuje na státní zástupce, advokáty, notáře a soudní exekutory, nestanoví-li předseda příslušného soudu jinak.“

4 Ze dne 25.6.2018, č. j. S 185/2018.

bezpečnostní prohlídky byl přiměřeným vyvážením obou těchto požadavků (princip proporcionality).

V budovách soudů prochází návštěvník standardně bezpečnostním rámem (poté co odloží kovové předměty), a teprve pokud dané zařízení signalizuje přítomnost dalších kovových předmětů, provede se prohlídka ručním skenerem. Návštěvník přitom může být právě vyzván k odložení svršků, kovových předmětů, výjimečně například k odepnutí opasku. Provádět prohlídku pouze ručním skenerem není běžné, a to ani v jiných státech, neboť ruční skener a bezpečnostní rámy mají jinak nastavenou citlivost na hledané předměty.

Souhlasím s ředitelem odboru vězeňské a justiční stráže Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR v tom, že obdobné prohlídky nejsou typické jen pro budovy soudů a státních zastupitelství, ale prochází jimi i cestující v letecké dopravě (a zde si trůfám říci, že na daleko frekventovanějších místech, co do počtu možných přihlížejících osob, což zvyšuje intenzitu zásahu do soukromí a důstojnosti).

Právní úprava prohlídek vychází ze zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 13 odst. 1 uvedeného zákona: „Při střežení objektů je příslušník oprávněn zjišťovat totožnost osob, které vstupují do objektu nebo se v něm nachází, prohlížet jejich zavazadla i věci a prohlížet dopravní prostředky při vjezdu i výjezdu. Při důvodném podezření, že osoba má u sebe zbraň nebo jinou věc, kterou by mohla narušit výkon zabezpečovací detence, vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva nebo kterou neoprávněně vynáší ze střeženého objektu, může příslušník provést její osobní prohlídku a takovou zbraň nebo jinou věc odebrat. Může přijímat i jiná opatření nezbytná k tomu, aby do objektu nebyly vnášeny nebo dopravovány věci, které by mohly narušit výkon zabezpečovací detence, vazby nebo výkon trestu odnětí svobody nebo bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství nebo ministerstva.“ Z citace je patrné, že při důvodném podezření na pronášení „bezpečnostně rizikové věci“ lze provést i osobní prohlídku. Oním důvodným podezřením může být (a nejčastěji také bývá) právě například signalizace bezpečnostním rámem.

Dále činnost justiční stráže upravuje zejména *Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 90/2004-SM*, ze dne 3. 8. 2004 (dále jen „Instrukce“). Ustanovení § 3 odst. 2 tohoto vnitřního normativního aktu dává návod k řešení situace, kdy osoba vstupující do soudu odmítne podstoupit prohlídku: „justiční stráž nevpustí do budovy osobu, u níž se technickými prostředky, prohlídkou zavazadla nebo vozidla, osobní prohlídkou nebo jinak přesvědčí, že má u sebe střelnou zbraň nebo jiný předmět, kterým může ohrozit život a zdraví osob nebo se takovéto prohlídce odmítne podrobit. Jedná-li se však o osobu předvolanou k soudnímu jednání nebo předvolanou k úkonu na státní zastupitelství, informuje o této skutečnosti předsedu příslušného senátu nebo státního zástupce, který osobu předvolal; dále se řídí jejich pokyny. V případě, že se do budovy soudu, státního zastupitelství nebo ministerstva domáhá vstupu jiná osoba a odmítne respektovat zákaz vstupu se střelnou zbraní nebo jiným nebezpečným předmětem a pokyny justiční stráže, informuje o této skutečnosti justiční stráž předsedu soudu, vedoucího státního zástupce

nebo bezpečnostního ředitele ministerstva, případně jimi pověřené zaměstnance soudu, státního zastupitelství nebo ministerstva; dále se řídí jejich pokyny.“

K případu lze zmínit i obdobnou judikaturu. Rozsudkem ze dne 18. 12. 2013, č. j. 6 Aps 7/2013-81, Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost stěžovatele, který se domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu, který měl spočívat v tom, že byl justiční stráží vyzván k předložení občanského průkazu (prokázání totožnosti) v budově státního zastupitelství, když chtěl toliko předat do podatelny v budově písemné podání. Nejvyšší správní soud zde, mimo jiné, shrnuje, že „v daném prostředí (střežený objekt státního zastupitelství) musí mít vstupující osoba nutně výrazně snížené očekávání ve vztahu k zachování svého soukromí“. Daný závěr je však nutno vnímat v kontextu principu přiměřenosti (viz výše), jak ostatně soud dále uzavírá. Lze rovněž odkázat na nálezný Ústavního soudu ze dne 4. 4. 2002, sp. zn. III. ÚS 627/01, kde se soud, mimo jiné, zabýval případem aplikace shora citované Instrukce, když byl stěžovateli (předvolanému účastníku soudního jednání) justiční stráží odepřen přístup k soudu z toho důvodu, že se odmítl podrobit bezpečnostní prohlídce jako takové. V takovém případě bylo v souladu s Instrukcí rozhodováno o dalším postupu předsedou senátu, dle jehož pokynu byl do jednací síně stěžovatel předveden příslušníkem justiční stráže, který v jednací síni setrval po celou dobu jednání. Osobně se však domnívám, že daný postup je pro zásah do soukromí a důstojnosti účastníka soudního řízení ještě intenzivnější.

Pokud byste blíže popsal svůj konkrétní případ, mohla bych jej do budoucna rovněž prošetřit. S ohledem na obecnost Vašeho podání nejsem schopna k Vašemu podnětu sdělit v tuto chvíli více informací.

Závěrem mi dovoluji, abych Vás v souvislosti s novou právní úpravou ochrany osobních údajů informovala, že Kancelář veřejného ochránce práv zpracovává Vaše osobní údaje, které jste v podnětu poskytli. Na vyřizování Vašeho podnětu se nic nemění. Bližší informace o zpracování osobních údajů a Vašich právech najdete v informačním letáku, který přikládám, nebo na webových stránkách ochránce <https://www.ochrance.cz/kancelar-vop/ochrana-osobnich-udaju>.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

Jak se obracet na veřejného ochránce práv
GDPR informace